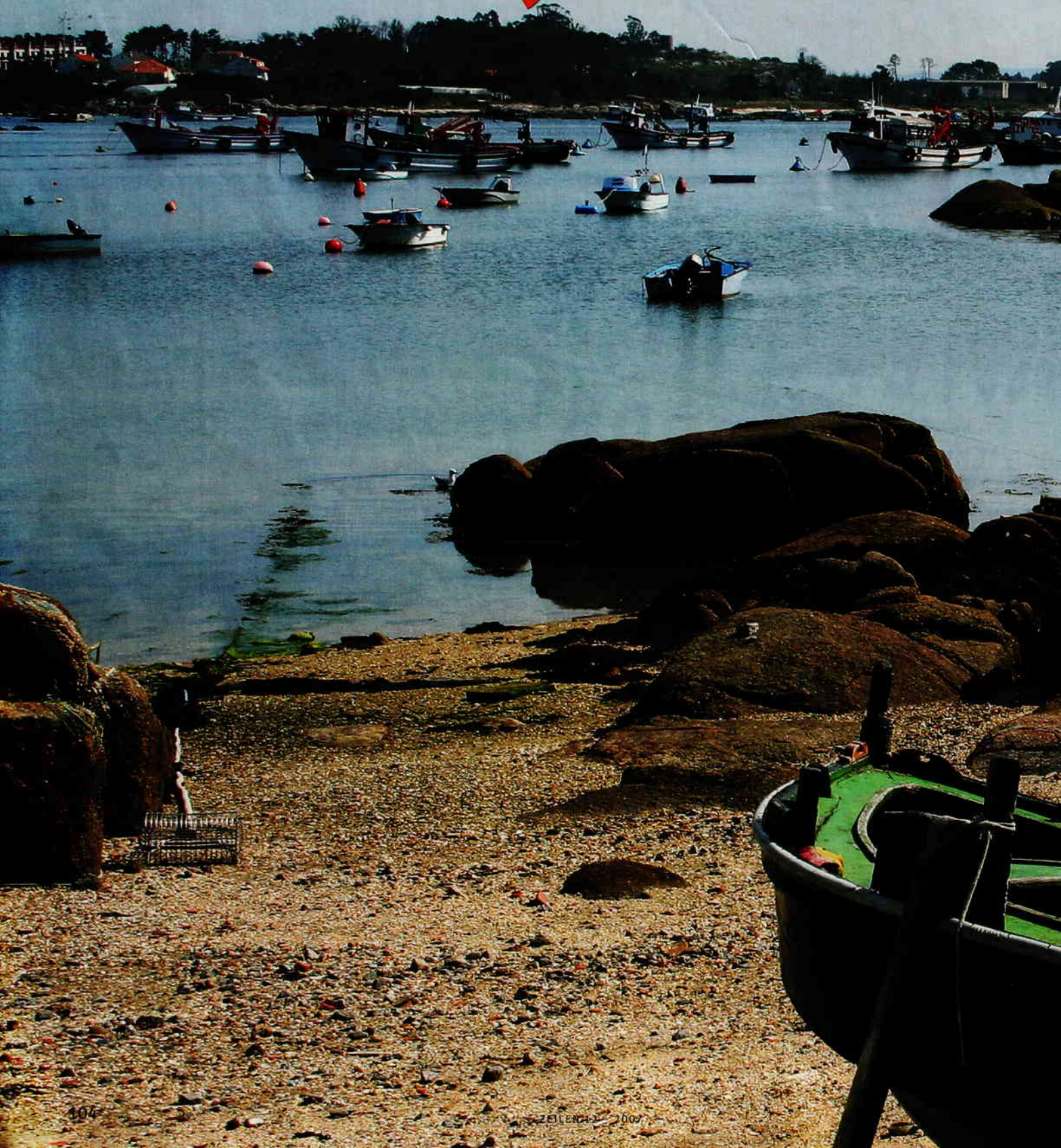

ADEMPAUZE TIJDENS RONDJE ATLANTIC

Ranja in de

ria's

Op weg voor een rondje Atlantic vaart de familie Kruijt met de *Callista* langs de Spaanse ria's. Een prachtig zeilgebied, niet eens zo ver van huis. Zowel voor langeafstandzeilers als voor mensen met een wat langere vakantie blijkt dit een heerlijk vaargebied.

TEKST EN FOTO'S WOUTER KRUIJT

Aan mooie ankerplaatsen is geen gebrek.

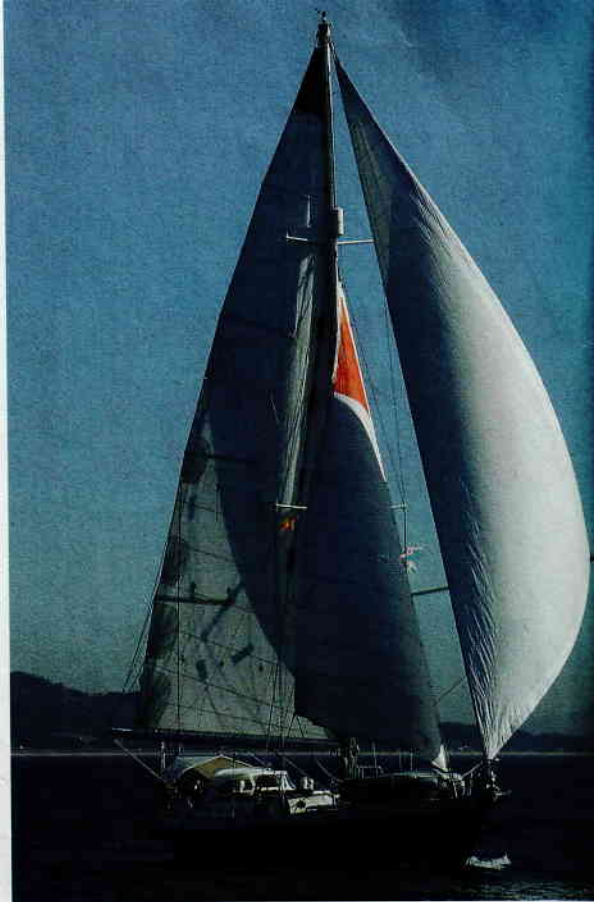
De vierde nacht trekt de wind aan. In het donker krijgen we een verwarde zee en een behoorlijke bak wind. Het derde rif gaat er in en met de stagfok lopen we nog steeds acht knoop. Maar na een paar uur is de wind weer verdwenen en in windstille lopen we La Coruña aan. De nevel trekt op, de kust wordt zichtbaar. De Torre de Hercules, de vuurtoren die hier al 1800 jaar staat, begroet ons. Er staan 560 mijlen op het log.

Vaarplannen Bij de voorbereidingen van het rondje Atlantic komen we op de Vertrektersdag van Zeilen drie andere boten met kinderen tegen. We maken een verdere kennismakingsafpraak in Urk om te kijken of het klikt. Het klikt wonderwel. Vier verschillende boten - een Atlantic 43, een Rassy 45, een Ovni 43 en een onze eigen Koopmans 43 - met in totaal elf kinderen. We komen een aantal keren bij elkaar om vaarplannen en gegevens over zeekaarten, pilots en programma's uit te wisselen. Op de laatste afspraak vóór vertrek spreken we af dat de volgende ontmoeting in de Spaanse ría's zal zijn.

Door de Golf We liggen in Lymington en bekijken het weerplaatje nog eens. Het oversteken van de Golf van Biskaje is altijd een beetje beladen. Maar met een goede *weather window* hoeft het geen probleem te zijn. En een dagje veel wind (25 of 30 knoop) is op zich niet erg, zolang deze maar niet van voren komt. Heb je de wind mee, dan ga je vooral hard.

We willen eigenlijk onze vrienden in Falmouth gaan ontmoeten, maar als we de weerkaarten bekijken, zien we een prachtige gelegenheid aan de oostkant van een uitloper van het Azorenhoog. Dat geeft hoogstens één dag bijna geen wind, maar verder wind draaiend van noordwest naar oost. De stevige westenwind is over en we besluiten te gaan. De *Dolfijn* (de Ovni 43) ligt in Yarmouth en volgt ons plan. Met het tij mee varen we de volgende ochtend langs de Needles naar buiten. Hoog aan de wind maken we mooie voortgang westwaarts en buigen we na het verkeersscheidingsstelsel naar het zuidwesten af. Onder spinnaker varen we langs Ouessant, maar in de loop van de tweede avond zetten we toch de motor aan.

Met een lichte deining uit het westen hobbelen we zuidwaarts de oostelijke Golf in om nog een beetje wind te krijgen. Dat werkt. De derde dag varen we met een heerlijke oostenwind op ons doel af: La Coruña in Spanje. Regelmatig zien we dolfinen en in de verte zien we een kleine kudde walvissen spuiten.

Breken? We varen de haven van La Coruña binnen en besluiten in de redelijk nieuwe jachthaven in het centrum te gaan liggen. We genieten van de Spaanse stad. Het strand aan de zee kant van de stad biedt door de hoge golven een uitdaging voor de kinderen. Het water is gek genoeg wel lekker frisser dan op de Solent.

Maar het open water blijft lokken en na een paar dagen gaan we op zoek naar ankerplekken en stranden. De stevige wind van de afgelopen dagen heeft een beste deining opgebouwd van wel vier tot vijf meter hoog. We kijken elkaar aan: wat doet die deining aan het eind van de ría waar het ondieper wordt? Breken? We roepen een zeiljacht op dat naar buiten komt varen. Zij stellen ons gerust: 'Geen probleem verderop'. En inderdaad, de deining is ineens weg. We de hoek naar Ares om varen en we kunnen voor een mooi strand, naast een nieuwe haven, gewoon ankeren.

Spinkrabben Het is heerlijk zeilen langs de noordkust naar de Ria de Lage en Corme. Het ligt niet zo diep lai

Rechts: de Koopmans 43 *Callista* onder vol tuig.

Onder: wasdag.

Na een paar dagen gaan we op zoek naar ankerplekken en stranden

Fjorden in de Spaanse zon

Op zo'n 700 mijl van IJmuiden - 350 tot 400 mijl naar Ouessant en 350 mijl de Golf van Biscaje over - liggen in het Spaanse Galicië zeven grote ría's. Enkele daarvan slingeren tot wel tien mijl het land in. Het landschap bestaat uit heuvels en bergen met daarop dorpjes en hier en daar wat bossen. Langs de kust vind je afwisselend rotsen en prachtige strandjes, sommige direct aan de Atlantische Oceaan, andere beschermt in mooie ankerbaaitjes. De zeewatertemperatuur 's zomers varieëert van negentien tot soms een ijzige veertien graden Celsius. Zwemmen is dus aan de koele kant.

Kaarten en pilots

De welbekende *Reeds Nautical Almanak* geeft prima informatie over de verschillende havens, maar een aanrader is wel de pilot van de Royal Cruising Club (RCC) *Atlantic Spain & Portugal*, die eveneens een prima beschrijving geeft van de ria's en ankerplaatsen tot en met toeristische basisinformatie. Vooral de uitgave vanaf 2006 met prachtige luchtfoto's van havens en mooie ankerplaatsen.

Wat zeekaarten betreft zijn de kaarten van de British Admiralty uitstekend. Ook de Imray-kaarten van dit gebied voorzien uitstekend in de behoefte.

inwaarts, maar wel goed beschermd. Bij het strand van Lage ankeren we en nemen we een duik. Gezien de watertemperatuur trekken we wel eerst onze wetsuits aan. We vinden onderwater enorm veel krioelende spinkrabben, zo groot dat ze per stuk bijna niet in de puts passen. Een kleine octopus wordt in zijn hol ontdekt en met een schepnet weten we hem te vangen.

"Dolfijnen!", roept Annemieke opeens. "Hier in de baai!" Inderdaad, vlak bij de boot zwemmen een stuk of vijf grote dolfijnen. We pakken de bijboot en gaan erop af. De dolfijnen spelen een spelletje met ons. Ze springen en duiken onder de Zodiac door. Op minder dan twee meter komen ze langs. Na een kwartier gaan ze verder, ons achterlatend met een prachtige ervaring.

Brandweer Met een lekker windje varen we door naar de Ria de Camariñas. Er staat een redelijke deining, maar het blaast er lekker door. Als we langs het dorp varen, ligt iedereen in de haven of voor anker. Verderop zien we aan de hoge wal een prachtig wit strand. Wij kiezen daarvoor. Als we na het eten nog een mooi kampvuur aan het strand maken, blijkt dat de Spanjaarden daar niet van gediend zijn. Een brandweerwagen met luidspreker komt aangereden en we worden vriendelijk verzocht het vuur uit te maken. De nacht valt. Donker, maar vol met sterren.

Een bustocht naar Santiago de Compostela, een beroemd bedevaartsoord, biedt ons de mogelijkheid ook de natuur aan land te zien. We maken een mooie wandeling naar Cabo Villano, zien vanuit de hoogte de ria en de ondieptes in de aanloop en niet te vergeten de kerk aan de overkant op de punt bij Mugia. Vreemd, maar regelmatig kom je zo'n kerk, besproeid door de branding, tegen.

Voorbij Vanuit Camariñas varen we met een mooie, lopende wind de hoek om. Eerst langs Cabo Torinaña, de meest westelijke punt van Europa. Kaap Finisterre, of Fisterre zoals hij hier in Spanje heet, is een stoere kaap waar we enkele mijlen langs varen. Door naar Muros is een dagtocht van een kleine veertig mijl en het is heerlijk zeilen: zon, wind van achteren en een prachtige omgeving. Bij de laatste kaap naar de ria trekt de wind nog even aan en met twee reven en alleen de fok laveren we de ria in.

We meren af in de jachthaven van Portosin, want volgens de pilot hebben ze daar goede wasmachines. En dat blijkt te kloppen. Wifi in de kuip, schone was aan de lijn. We proberen steeds meer in de schaduw van de zonnetent te zitten, omdat de zon steeds feller wordt. Het plaatsje Portosin vinden we erg tegenvallen, dus de volgende dag zeilen we op de fok terug naar Muros, waar we in de luwte ankeren.

We herenigen met de *Loesje* en de *Camelot*. Zij hadden onze weather window net gemist en hebben tien dagen in Falmouth moeten wachten. Maar nu is het eindelijk tijd voor de eerder afgesproken Ranja in de Rias. Alleen vervangen we de ranja natuurlijk wel door een prima lokaal wijntje.

Met de klok mee:

Pulpo, een lokale specialiteit.

Voor anker met de Camelot.

De haven van Muros.

De ria's worden druk bevist.

Vliegen Op weg naar de Ria de Arosa nemen we de route binnendoor. Hoewel het door de pilot sterk wordt afgeraden, is het wel te doen, zeker als je veel in Scandinavië hebt gevaren. Het is echter wel opletten geblazen. We varen vlak langs kapen en scharrelen tussen rotspartijen door naar Aquino. Deze baai heeft de vorm van een halve maan. Je kunt er prachtig en beschut ankeren. Daar merken we weinig van als de wind die nacht ineens opsteekt. Aangezien we achter ons maar vijftig meter ruimte hebben tot de rot-sige havenpier besluiten we toch maar een tweede anker uit te brengen met de bijboot. Hoewel we dat vaak gedaan hebben en er een mooie trossenrol op het voordek ligt, is het toch een hele klus. Door de harde wind vliegt de bijboot bij het langzij halen bijna de lucht in. Ik moet erin gaan zitten om hem in het water te houden. We laden het tweede anker, de kettingvoorloop en de tros in en tegen wind en golven in lukt het me om vijftig meter bovenwinds het anker te laten vallen. Hierna liggen we een stuk rustiger.

Siëstaklok De volgende ochtend merken we niets meer van die wind en varen we verder de ria in. Hoewel d... maar twintig mijl zuidelijker ligt, is het beeld toch weer h... anders. Er liggen veel vivero's, drijvende mosselkweekv... ten, waar we tussendoor varen op weg naar de versc... lende eilanden met dorpjes, strandjes en jachthavens. Illa de Arosa vallen we met onze neus in het pulpofesti... (pulpo is gekookte inktvis). We worden van harte uitger... digd om mee te doen en genieten dan ook van deze lok... specialiteit.

's Morgens vroeg, wanneer we met school bezig zijn, w... den we door de *Camelot* naar buiten geroepen. Hoewel... al twee nachten op deze plek liggen, begint het anker... ineens te krabben. Als we het anker omhoog halen, zien... de reden: een oude krabbenkorf met touwresten en pla... tenculturen bengelt aan het puntje van onze CQR. We r... men ons voor voortaan maar weer te gaan snorkelen om... controleren of het anker er goed bij ligt.

Varen in de ria's

De ria's zijn te onderscheiden in de Rias Altas (noordelijk van Kaap Finisterre) en de Rias Baixas (zuidelijke daarvan). De laatste bieden de meeste mogelijkheden. La Coruña is bij veel zeilers bekend, maar daar vandaan moet je op weg naar het zuiden eerst om de drie kapen Cabo Villano, Torinana en Finisterre heen en dat is niet altijd een feest. Met name in het zeegebied ten noordwesten van die kapen staat vaak veel wind; 25-30 knopen is geen uitzondering. De kust langs dit gedeelte heeft de bijnaam Costa da Morte, ofwel kust des doods.

In deze ria's liggen veel, vaak niet bebakende rotsen onder water. Met deining van zee zijn ze wel te zien aan opspattend schuim, maar met rustig weer kan het ver-raderlijk zijn.

Het weer is in de Rias Baixas vaak beter: meer zon en minder wind. Het landeffect zorgt bij licht weer in de ochtend voor een landwind en in de namiddag, vlak onder de kust, voor zeewind. Daarnaast kunnen door katabatische effecten (hellingswinden) bij en rond kapen stevige windversnellingen ontstaan; van windkracht vier naar een plotselinge zes is geen uitzondering.

In het gehele kustgebied komt veel mist voor vanwege het relatief koude water. De vaarafstanden zijn niet te groot. Een 'grote tocht' is veertig mijl, maar in of tussen de ria's kun je ook stukjes van vijf tot 25 mijl varen.

Er zijn in iedere ria wel een paar moderne jachthavens met redelijk tot goede faciliteiten.

We liggen nog twee dagen aan het hoofd van de ria voor anker bij Rianjo, waar nog traditionele vissersschepen in degelijk hout worden gebouwd. Een onbedorven stadspleintje met terrasjes lonkt tot het nuttigen van een koel biertje. Brigitte is echter nog met de laptop op schoot de laatste e-mail aan het verwerken. Maar als de siëstaklok klinkt, gaat het netwerk van de bibliotheek waarop we zijn ingeplugd gewoon uit. Dat is ook Spanje.

Uitzicht Aan de zuidkant van de ria's ligt een eilandengroep die de Ria de Vigo afsluit van Atlantische deining: de Islas Cies en Isla Ons.

We hebben een leuke zeiltocht samen met de *Camelot*, waar we een halve wedstrijd van maken. We zetten snel de kluiver aan loef en blijven ze zo uren voor. Ten slotte komen ze met bootsnelheid en wat tactische slimheid toch langs zij en halen ze ons zelfs in; de kinderen zijn zelden zo fanatiek geweest.

Bij Isla Cies gaat voor het strand het anker uit en kunnen we genieten van dit paradijs. In het weekend is het wat drukker met Spanjaarden, maar 's avonds gaan alle toeristenboten naar huis en is het eiland bijna voor ons alleen. Het is een hele klim over steile rotsen, maar het uitzicht vanaf de top is fenomenaal. In één blik zien we zowel de kracht van de Atlantische deining aan de westkant als de lieflijkheid van het strand aan de oostkant.

Weemoed In de dichte mist varen we gedrieën naar Bayona. Sinds ons bezoek tien jaar geleden zijn er de nodige jachthavens bijgebouwd, maar de ankerplek is nog steeds prima.

Met een paella-avond vieren we ons afscheid van Spanje. Een beetje met weemoed, want we hebben bijna een maand in dit mooie gebied mogen rondvaren. Nou ja, Oporto lokt ook. Z

Uitzicht vanaf Islas Cies.